

Workshop na téma

Soused je ten, koho znám

16. 9. 2016, Mnichovo Hradiště

Spolufinancováno
v rámci programu
Evropské unie „Evropa
pro občany“

Workshop byl součástí setkání zástupců měst Mnichovo Hradiště (CZ), Chojnów (PL) a Erzhausen (DE), které se konalo 14. - 18. 9. 2016 v Mnichově Hradišti v rámci projektu Soused je ten, koho znám.

Cílem workshopu bylo sdílet zkušenosti s budováním dobrých sousedských vztahů, podpory aktivních občanů a budování jejich vztahu k městu. Workshopu se zúčastnilo celkem 31 zástupců ze všech tří měst. Ti nejdříve ve skupinách debatovali o třech základních otázkách workshopu:

- Jak můžeme posílit vztahy mezi sousedy v našem městě?
- Jak můžeme podpořit jejich vazbu k našemu městu?
- Co můžeme udělat, aby byli lidé v našem městě aktivnější?

A návazně představili některé z konkrétních aktivit ze svých měst, které přispívají k budování dobré sousedské komunity a k rozvoji dobrovolnictví.

Na následujících stránkách přinášíme inspiraci různých komunitních projektů a akcí ze všech tří měst. Věříme, že mohou být přínosem pro všechny, kterým nejsou lhostejné vztahy v jejich obci.

Živá paměť

Mnichovo Hradiště, Veselá

Veselá je jedna z vesnic, které patří pod Mnichovo Hradiště. Před několika lety místní spolek vytvořil naučnou stezku, která umožňuje seznámit se s historií obce. Informační panely ve tvaru historických oken vyprávějí příběhy řemesel, zapomenutých tradic, školy, kaple a také to, jak „velké dějiny“ ovlivnily místní život.

Do přípravy stezky se zapojila skupina zhruba dvaceti místních obyvatel – někteří sbírali příběhy, jiní poskytli fotky a podělili se o své vzpomínky, další s instalací. Samotné tabule jsou výsledkem práce místního truhláře. Všechny informace byly získány od místních lidí – tabule jsou plné fotografií a citátů a zároveň umožňují příběhy poslouchat. Díky novým technologiím jsme mohli umístit nahrávky vzpomínek na virtuální mapu www.memoryofnations.eu a pomocí mobilu je tak možné naslouchat vzpomínkám dcery kováře, která stále žije v domě, kde měl její otec dílnu. Nebo vzpomínkám ženy, která jako dítě přinesla jídlo dvěma anglickým pilotům, skrývajícím se v lese poblíž. Či vzpomínkám muže, jehož rodina měla na starosti zvonění v místní kapli.

Shromážděné vzpomínky byly inspirací pro obnovu místních tradic, konkrétně poutě a karnevalu. Ty byly obnoveny po 31 letech (poutě) a více než 70 letech (masopust) a jejich pořádání vytváří novou tradici.

Sousedská slavnost

Zažít Hradiště jinak

Mnichovo Hradiště

Mnichovo Hradiště se v roce 2015 připojilo k řadě městům v České republice, kde probíhají sousedské slavnosti pod názvem „Zažít město jinak“. První ročník se setkal s nadšením a stejně úspěšný byl i druhý ročník, který se konal 17. září 2016.

O podstatě této akce vypovídá sám název. Cílem slavnosti je upozornit na důležitost veřejného prostoru a oživit ho prostřednictvím aktivit, které vzejdou od místních lidí – sousedů.

Hlavním prostorem slavnosti se stalo náměstí, které je jinak „okupováno“ autobusovým nádražím a parkovištěm, a jedna z hlavních a velmi frekventovaných silnic. Ty se proměnily v pěší zóny, kde se se tancovalo, zpívalo, hrálo divadlo, fotbal i tenis, konaly přednášky a workshopy pro děti i dospělé. K občerstvení přispěly místní restaurace, ale i mnoho sousedů, kteří se přišli pochlubit svým kuchařským a pekařským uměním. Do programu slavností přispěly desítky dobrovolníků – zapojily se mimo jiné spolky, školy, osadní výbory, muzeum, knihovna, místní kapely a aktivní jednotlivci. Díky projektu „Soused je ten, koho znám“ se slavnosti aktivně zúčastnili i přátelé z partnerských měst Erzhausen a Chojnów. Oficiálním pořadatelem bylo město, akce by se ale nekonala bez velkého nasazení dobrovolných organizátorů a bez pomoci těch, kdo poskytli zázemí nebo zapůjčili vybavení.

Sousedská slavnost se už podruhé stala jednou z největších společenských událostí města. Oživila centrum, dala prostor místním lidem a jejich nápadům a umožnila všem Hradišťákům setkat se s jejich sousedy a prožít s nimi zcela výjimečný den.

Historie obce ožívá díky dobrovolníkům

Erzhausen (Německo)

V Erzhausenu sice nenajdete klasické muzeum zřízené a provozované městem, ale díky nadšeným dobrovolníkům se o místní historii přesto můžete hodně dozvědět. Již před více než 30 lety zde totiž vznikla Pracovní skupina pro místní historii, jejímž cílem je připomínat minulost a tradice obce.

Členové skupiny shromažďují exponáty vztahující se k obci, zpracovávají a digitalizují historické fotografie, stavební plány a mapy, vydávají publikace. V prostorách bývalé školy se jim podařilo vybudovat malé interaktivní muzeum, kde pořádají také setkání, přednášky, příležitostné výstavy a trhy spojené s vánočními a velikonočními svátky. Snaží se zapojit mladší generaci – spolupracují s místními školami, pro které připravují komentované prohlídky muzea, výlety či projektový den. Mohou se pochlubit také uspořádáním dvou velkých výstav věnovaných 2. světové válce a poválečnému životu obce nebo vybudováním památníku připomínajícího výročí 750 let obce.

To vše se daří díky velkému nasazení 40 až 50 dobrovolníků, mezi kterými najdeme erzhausenské starousedlíky, ale i „náplavu. Velká část členů pracovní skupiny v ní bez nároku na honorář pracuje již řadu let a dokumentaci historie své obce věnuje stovky hodin ročně.

Bezbariérové město

– projekt angažovaných seniorů

Erzhausen (Německo)

„Nerozhodujeme, jsme pouze motor“, říká pan Heidler a pojmenovává tak roli, kterou mohou angažovaní lidé v obci mít. Se svou ženou již více než 15 let pomáhají v domě s pečovatelskou službou, kde pravidelně vyrážejí s klienty, kteří jsou na invalidních vozících, na procházky. A právě díky tomu si uvědomili, jak složitý je pohyb městem pro hendikepované sousedy.

V roce 2014 začali s dokumentací bariér v ulicích Erzhausenu, pořídili více než 100 fotografií a své poznatky prezentovali zástupcům města. Spolu s další seniorkou Anne Katzenmayer se zapojili do vzdělávacího programu, který podporuje rozvoj dobrovolnictví a občanské angažovanosti, a téma bezbariérového města rozpracovali v rámci svého projektu. Do něj zapojili i další občany – včetně těch na vozíčku a nevidomých.

Jejich aktivita přinesla velmi brzo výsledky. Vedení města na základě shromážděných podkladů nechalo zpracovat koncepci bezbariérovosti a zastupitelstvo ji schválilo. Některá drobnější opatření koncepce byla hned zrealizována, jiná se projednávají s úřady, připravují se žádosti o dotace a stavební dokumentace.

Trojici dobrovolníků-seniorů se podařilo nastartovat řešení problémů, které komplikují život ne jenom seniorům a hendikepovaným, ale i rodičům s kočárky, malým dětem či cyklistům. Zároveň jsou příkladem a motivací pro další spolusousedy, kteří chtějí zlepšit život v Erzhausenu a nečekají, že to za ně udělá někdo jiný.

Festival tkalcovství a uměleckého řemesla

Chojnów (Polsko)

Nejvýznamnější společenskou akcí v Chojnowě je Festival tkalcovství a uměleckého řemesla, který se konal poprvé před 14 lety. Festival je svázán s místními tradicemi. Chojnów vznikl na konci 12. století u důležité obchodní cesty spojující Sasko s Ruskem. Výhodná poloha měla vliv na rozvoj osady a především na rozkvet tkalcovství a výrobu sukna, které se staly základem ekonomiky města ve 14. století. Tkalcovství bylo po mnoho generací místním hlavním řemeslem a město nad Skorou bylo po staletí známé díky svým krásným řemeslným výrobkům.

Festival připomíná kulturní dědictví města a zároveň je skvělou příležitostí pro zapojení a propagaci místních umělců. Začíná průvodem, který přichází uličkami do centra města. Průvod není jenom způsobem, jak udělat celou akci přitažlivější. Je důležitý i v tom, že zapojuje různé věkové skupiny účastníků, kteří si pečlivě připravují svoje kostýmy, rekvizity a vystoupení. Rodiče a děti, učitelé a žáci, mladí lidé a další občané – všichni se angažují na podívané, která vrcholí na hlavním pódiu. Náměstí se zaplní stánky, v kterých prezentují své výrobky tkalci, malíři, řezbáři, hrnčíři. Nabízejí se výšivky, výrobky z vosku, keramiky, textile i mnohé jiné. To doplňují textilní a hrnčířské dílny a hudební vystoupení škol a hvězd polské hudby. V posledním roce se stal součástí oslav i sportovní akce - Tkalcovský běh.

Muzejní noc

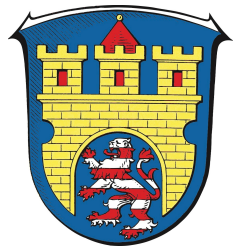
Chojnów (Polsko)

Tradice květnové Muzejní noci začala před pěti lety. Hlavním cílem je přitáhnout pozornost k výstavám v muzeu a propagovat místní historii a kulturu. Noční návštěvy muzea jsou doplněny workshopy, přednáškami, koncerty, rekonstrukcemi dobových událostí a outdoorové hry. Na organizaci akce se podílejí především pracovníci muzea, ale také dobrovolníci, členové organizace Partnerství údolí Skory (ta vznik Muzejních nocí iniciovala) a další sympatizanti muzea. Hlavní cílovou skupinou jsou samozřejmě obyvatelé Chojnowa, ale zároveň akce přitahuje i hodně turistů. Noc v muzeu je příležitostí aktivizovat ne jenom ty, kteří se zapojují do její organizace, ale především stovky obyvatel města, kteří se akce zúčastní. Mohou si vyzkoušet historické kostýmy, seznámit se prostřednictvím vzdělávacích aktivit s historií města a nejmladší účastníci se díky interaktivním hrám jak zabaví, tak něco naučí.

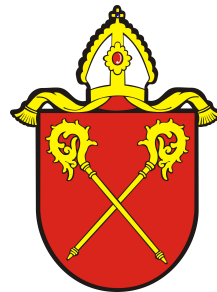
Muzejní noc se stala jednou z nejvíce navštěvovaných akcí v Chojnowě.

Erzhausen

Mnichovo Hradiště

Chojnów

Spolufinancováno
v rámci programu
Evropské unie „Evropa
pro občany“